

IN PACE IN IPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIETUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSER INVENIT SIBI DOMUM

ETTURTUR NIUM ALTARIA

ELECTORUM CONSERVASTI

XXVI. ÉVF. 1926. SZEPTEMBER.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYVÜL

KIADJA
A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Előfizetési ára egy évre 30.000 K.
Jelen példány 3000 K.

Megjelenik minden hó elején.

Stephanéum nyomda és könyvkiadó r. t.

QUI FRUMENTUM

CUJUS NON SUM DIGNUS

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

FLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPULO TUO.

VIRTUTEM ET DIVINITATEM ET SAPIENTIAM ET FORTITUDINEM ET APERTUDINEM

TARTALOM: *Dr. Mátrai Gyula:* Assisii szent Ferenc. — *Pezenhoffer József S. J.:* A Szentségi Jézushoz. — *Meschler-Pataki:* Az isteni Üdvözítő aszkézise. — *Király Ödönné:* Vizió. — *Dr. Hldasi József:* Vértanu őseink. — *Irodalom.* — *Tárca:* *V. A.:* Az Isten hordozója. — *Halottaink.*

Szülők! Oltáregyleti terjesztők! Most kezdődik az iskolai év; a beiratások alkalmával vagy később is az év elején, mindenféle nyomdaterméket kínálnak gyermekeiteknek. *Éber figyelemmel* vigyázzatok arra, hogy csak jó olvasmányok kerüljenek gyermekeitek kezébe. Tapasztalásból tudhatjátok, mit jelent a katolikus ember életében az Eucharisztia, mit ér a lelki életben a legméltóságosabb Oltáriszentség katolikus kultusza. Ha akarjátok, hogy gyermekeitek lelke is jól megismerje ezt a kegyelemforrást, rendeljétek meg számukra az Örökimádás testvérképét a «Jézusom Örömom»-et. Ez a kis eucharisztikus gyermekfolyóirat beléjük neveli, akikben megvan, azokban pedig ébrentartja a legméltóságosabb Oltáriszentség szeretetét; belőlük az Oltáregylet számára kész lelkeket nevel.

A szülők mellett a buzgó terjesztőkhöz is szólunk, kérve-kérve őket, hogy vállalkozzanak a «Jézusom Örömom» propagálására olyképen, hogy címükre egy csomagban megrendelnek egy bizonyos számú Jézusom Örömomot és ők osztják ki a gyermekeknek, példányonként beszédve az árát: a *kettőezer koronát*, és még azon hónapban beküldik az így összegyűlt összeget a kiadóhivatalba azon csekk-lapon, amelyet minden ilyen csomagba betesz a kiadóhivatal.

Ha valaki ilyen csoportosan rendel 50 példánytól kezdve 10%, 100 példánytól kezdve pedig 20% engedményt adunk, amelyet a csoportos előfizető levon és tetszése szerinti célra használhat föl.

A *Jézusom Örömom* előfizetési ára külön címre rendelve egy évfolyamra, (szeptembertől júniusig bezárólag, tehát 10 darab 16 lapos képes füzet) 20.000 K. Ha többen összeállanak és egynek a címére rendelik a példányokat, ha ötvenen lesznek, már csak 18.000 K-t, ha 100, akkor pedig csak 16.000 K-t fizetnek személyenként.

A *Jézusom Örömom* levelezőlapon megrendelhető az Örökimádás kiadóhivatalában, **Budapest, IX., Üllői-út 77.** Az első számba beletesszük a csekket s azon lehet beküldeni az előfizetési díjat.

Itt említjük meg, hogy akik (különösen főtisztelendő urak, szerzetesnők, hitoktatók, vagy buzgó oltáregyleti tagok, akik ebben lelképásztoraiknak segítségére akarnak lenni) az *Eucharisztikus Gyermekszövetség* (Oltáriszentségi Gyermekszövetség = kis oltáregyesület a gyermekek számára) iránt érdeklődnek, kívánatra ingyen megkaphatják a kiadóhivataltól az *Eucharisztikus Gyermekszövetség Vezérkönyvét*.

Az Oltáregyesület irodájában (IX., Üllői-út 77.) kapható:

Örökimádás folyóirat előfizetés egész évre 30.000 K, egyes példány 3000 K, régi teljes évfolyam 15.000 K, régi évfolyamok egyes példánya 500 K.

Az Oltáregyesület Útmutatója 10.000 K, **Vezérkönyve** 10.000 K, **Felvételi füzet** 600 K, **Félszázados története** 40.000 K, **Érme** 30.000 K, **Az O. E. szervezése és működése** 1000 K.

Külföldi előfizetés: az «Örökimádás» és «Jézusom Örömom» együtt 50.000 K. Amerikába 1 dollár; Jugoszláviába 65 dinár; Romániába 175 lei; Csehszlovákiába 30 szokol.

Jézusom Örömom folyóirat előfizetése egész évre 20.000 K, egyes példány 2000 K, régi teljes évfolyam 10.000 K, régi évfolyam egyes példánya 500 K.

Assisii szent Ferenc.

NEKÜNK is meg kell emlékeznünk róla. Augusztus 2-ka, a mi szívünket is örömmel tölti meg, kik a szentségi Jézus dicsőségét szolgáljuk és keressük teljes szívünkben. Jogot formálunk arra, hogy mi is ünnepezzünk, a szeráfi szeretet megújulásával boruljunk le a szentségház elé, mint szent Ferenc az Alvernán *áttüzesedjünk a stigmás szeretet hevétől. Szent Ferenc a stigmás szeretet hőse.* Lemondva mindenről, dicséretet zeng Istenének mindenért, amivel a világban találkozik és őt akár szenvedéssel, akár enyhülettel illeti. Belőle minden csak azt váltja ki, hogy *a szeretetben egy fokkal magasabbra* hág, az Úr Istenhez — aki maga a Szeretet — ismét közelebbre jut, mert szeráfi szívét Teremtőjéhez segíti közelebb még az is, ami mást inkább elszakít Tőle.

A szenvedést, lemondást, szegénységet önmaga választotta. Mikor az a fészület, amelyet ma az assisi klarisszák őriznek, megszólalt: «Menj, Ferenc és állítsd helyre az én házamat, amely már dűledezik», habozás nélkül vállalkozott arra, hogy szembehelyezkedik kora gazdagsághajhászó szellemével, lemond az élvezetekről, durva szövetből való ruhát ölt magára és lelkéből énekli az ő nagyszerűen érző szíve húrjain a szegénység dalát. Szereti a természetet és a csendet. Előbbi a napénekekben (il cantico del Sole) énekli meg, utóbbiról pedig az ő kedves elmélkedő és vezeklő helye a «börtönök» (icarceri, Assisitól gyalog egy órányira fekvő misztikus remeteség) tanuskodnak. Ha napéneket olvassuk, a mi szemünk is könnyel telik meg és a mi szívünket is hála önti el a Teremtőisten atyai gondviselése iránt. Valósággal előttünk áll a San Damiano kertjében a szeretetlángokban égő Poverello (szent Ferenc olasz becéző neve = Szegényke), amint azt Rosignoli professzor művésziesen megörökítette a szent Klára csöpp kertjének kerítés falán. Ez az Assisi ma is a csend városa: táncvigalmak, lármás mulatságokkal most sem engedi a város magisztrátusa megzavarni annak a völgynek csendjét, amelyből oly engesztelően szállt egykor az égbe szent Ferenc éneke s

amelynek egyik szikláján most álmát alussza ez a korszakalkotó, szerény rendalapító. A börtönök most is olyan állapotban vannak, mint amikor a Szent ott élte vezekelő életét. Egy a sziklába vájt ágyforma üreg, amely-

Szent Ferenc leghűbb szobra Assisiban, kezében a Carceriben máig megőrzött missziós keresztyével.

ben a párna egy fadarab volt, ez volt az ő fekvőhelye. Napközben előtte térdelt, imádkozva és elmélkedve. Hogy szent szemlélődésében teljes csend vegye körül imádságával a szakadékok között tajtékzó vizet is megállította. (Ottlétemkor említette a jó páter, hogy ez a víz bizonyos időkben újra előbújik s olyankor az assisibeliek hite szerint valami nagy

szerencsétlenség bekövetkeztét jelenti. Így volt ez a világháború kitörésekor is) Itt tartott a nagy Szent évente *hét*szor negyvennapos penitenciát.

Ezért nevezzük őt stigmás szentnek. A stigma szenvedést jelent. És ő szenvedett önkéntesen és sokat. Az alvernói stigmák az Úr Jézus pecsétjei voltak, az áldozatos, szenvedésekkel bebizonyított szeretet oltárán, a Poverello megsanyargatott testén.

A Santa Maria degli Angeliben hűségesen ápolt tüskétlen rózsabokrok, folytonos emlékeztetők arra, hogy szent Ferenc példája leszede előttünk minden szenvedésnek a tüskéit s nem marad más hátra, mint a szeretet illatában kibontani lelkünk értékeit s az ő 700 éves jubileumán — amelyet Szentatyánk egy egész évre kiterjedő búcsúval ruházott föl — szent fogadást tennünk arra, hogy a *legméltóságosabb Oltáriszentség elé akarjuk vinni mi is egész életünket*. Készek vagyunk mi is a stigmás szeretet útjain járni, mert tudjuk, hogy ez az út a mennyországba torkollik bele, aki rajta jár, az nem rontja az Isten-dícséret harmóniáját s igazi ember: *a lélek uralmával a test fölött*.

Dr. Mátrai Gyula.

SZENTSGI JÉZUSHOZ.

Figure Szt. Alfonzól.

Szerencsés virágok, melyek éj s napon át
Szüntelen Jézusom közelében álltok
S nem hagyjátok el addig a mennynek Urát,
Amíg szármaítok le nem hullatjátok!...
Ó, bár úgy lehetne, hogy állandó lakást
Én is ott kaphatnék, hasonlóan hozzátok!
Ó, milyen szerencse s öröm volna nékem,
Ha ott végezhetném be az én életem!...

Boldogok, ti gyertyák, amelyek ott égtek
A mi Urunk Jézus dicsőítésére!
Bár csak nekem jutna a sors, ami néktek:
Hogy szívem kígyulna szeretetből égve
S aztán e szeretet úgy emésztené meg,
Amiként titeket a láng felemészte.
Ó, mint irigyellek, milyen boldog lennék,
Hogyha én veletek sorsot cserélhetnék!

Szent edény, te vagy a legboldogabb mégis.
Te zárod magadba, Akit szívem szeret.
Megírígyelhetne téged még az ég is,
Hisz a menny Királya foglal benned helyet!

Ó, bár hivatásod átvehetném én is
S csak egy napra helyet cserélhetnék veled!
Ésupa lángszeretet lenne szívem, lelkem,
Hisz Jézusom égő Szíve lakna bennem...

De, mit, virágok és gyertyák, meg szent edény?
Nálatok mennyivel boldogabb vagyok én,
Mikor szerelmesem, minti Bárány jön felém
S telve irgalommal szívem lakába tér:
S én nyomorult léleg a kis ostya fehér
Színe alatt veszem a Testet s drága Úrt.
Ó mért nem emészt meg az égő szeretet,
Mikor Téged bírlak, Istenem, mindenem!

Szállj hozzám, lelkem, Ki örök fény lorrása
És mint lepke a fényt, kerülgesd lakhelyét...
Repülj hit s szeretet szárnyain hozzám
És előtte öntsd ki égő szíved hevét.
S majd, ha elérkezik vágyaid órája,
Amely neked adja az eget Istenét:
Szorítsd a szívedre s ne kérj más egyebet, —
Mondd Nekí, egy kell csak: szeretet, szeretet...

Olaszból: *Pezenkoffer József S. J*

Az isteni Üdvözítő aszkézise.

Meschler «Jézus jelleme» c. művéből. Fordította: *Pataki Ilona*.

III.

A mondottakból önként vonhatunk le néhány következtetést.

Az első következtetés a különbség a helyes és téves aszkézis között. Minden áttanulmányozott mondat mindmegannyi határkö, amelynél a helyes és téves aszkézis elválnak és tartalmukról felismerhetők lesznek. Téves az az aszkézis, mely téves felfogású filozófiából és teológiából indul ki. Az aszkézis épolyan, mint amilyenek az egyes felfogások Istenről, az emberről és a világról. Bizonyítják ezt az ó- és újvilág összes askétikus rendszerei, a plátói, stoikus, epikureus, szkeptikus, újplátói, gnosztikus, manicheus, farizeus, szadduceus, buddhista, brahmin, prótestáns, racionalista, materialista, pantheista és janzenista rendszerek. Époly bizonyos az is, hogy minden olyan aszkézis helytelen, amely ellenkezik az ésszel, a lelkiismerettel és az állapotbeli kötelességekkel. Téves aszkézis az is, mely elferdíti a célt, az önmegtágadást nem eszköznek, hanem célként tekint, amikor is a természetet és a képességeket megrommálja. Téves az egyoldalú aszkézis, mely az egész rovására, a lelkiélet csak egy bizonyos részét, valamint csak egy eszközt ragad meg és gyakorol, mely csak a külsőt zabolázza és nem a belsőt, csak egy szenvedély ellen küzd, a többit hagyja lelkében dűlni, mely csak imádkozni és a szentségeket elfogadni tudja, de önmagát legyőzni nem akarja. Veszedelmes az az aszkézis, mely vezető nélkül, vadon nő fel és hirtelen akar a dolgok végére jutni. Ugyanilyen veszedelmes lehet a misztikus irányzatú aszkézis is. Ez olyankor keletkezik, ha elhanyagoljuk vagy nem törődünk az igazi értelmi képzettséggel és csupán az akarat és érzelem vezérlésére bízunk magunkat; hogy meg nem érdemelt értéket tulajdonítunk a természetfölöttinek és annak, mi nem szabadakaratunktól függ; hogy rögtön el akarjuk érni a nagy célt, hogy Istennel egyesüljünk, anélkül, hogy szívünket előzőleg alaposan megtisztítanánk és önmegtágadásokat gyakorolnánk.

Igen sajnálatos, de korunk szelleméhez illő az úgynevezett elerőtlenedett aszkézis. Ideggyenge korunk nem képes a mult erős, de eredményes aszkézisét használni. Túlsokat követelnénk, ha azt kívánnók, hogy elmélkedjenek a halálos bűnről, halálról, pokolról, tiszta és erős alapelvekről, az alázatosság és szegénység nemes példáiról. Mindennek könnyűnek és kellemesnek kell lennie, hogy játszva és könnyen menjen minden. Nem eszközöket, csak eszközöcskéket keresnek; nem meggyógyulni, csak megnyugodni akarnak; kis édeskés ajtatosságokat és egyéb

Ielki cifraságokat kívánnak. Mint amilyen a ruhadívat, olyan a szellemi divat is, sok pompa és kevés érték. Mindenféleképen, mind az egyházi tudományban és művészetben, mind az askézisben, vissza kell térni a régiekhez, ha gyümölcsöthozó eredményt akarunk elérni.

Másik igen fontos következménye a mondottaknak az askézis fontossága az egyén, az Egyház és az egész kereszténység életében. E kereszténység élet, az élet pedig gyakorlat. Az askézis gyakorlat és egyúttal igazi, teljes kereszténység. Tehát csak annyi erény, tisztaság, igazi vallási érték, erő, ellenállási képesség, terjeszkedési hatalom, szóval annyi kereszténység a népekben, klérusban és szerzetesrendekben, amennyire az askézist gyakorolják. Ahová az Egyház jutott, az askézis által jutott. Aki az emberiség kovásza, a világ világossága, a föld sója, annak az askézis nélkül nincs haszna. Az askézis az Egyház lelke, ereje, sámsoni hajfűrtje. Nem dönthető meg addig, míg érzi erejének ezen titkát. Ezt bizonyítja a történelem. Mindig ájtatosságok, szentek, szerzetesrendek újították meg az Egyházat. Mindez az askézis eredménye. Ő képezte a nagy embereket, Krisztus országának gyarapítóit, a szenteket, Isten embereit, a világ nevelőit és újítóit. Az askézis a szentek valóságos szigete.

Ha pedig a dolog így áll, örülnünk kell minden eszköznek, amelyet az askézis segítségül ad. Üdvözljük tehát készséggel az askézis eszközeit s karoljuk fel bizalommal. Ilyen eszköz «szent Ignác lelkigyakorlatai», akár lelkigyakorlat formájában egyeseknek vagy egész rendeknek, akár missziók formájában. Hisz a misszió nem egyéb, mint a nép lelkigyakorlata. A lelkigyakorlat, lényegét tekintve, a hitigazságoknak logikailag és következetesen tagolt rendszere utasításokkal, melyek mindenki lelkét emelik és erősítik. A lelkigyakorlat, misszió kizárólagos műve az askézis. Ép azért mondja egyik hittudós, hogy a lelkigyakorlat a lelkiélet előkészületi periódusa mindenki számára. Ennek is bizonyult mindig. Az isteni előrelátás kezében ezen lelkigyakorlatok nemcsak arra szolgáltak, hogy számos állásbeli keresztény számára az épülés és szentség eszközei legyenek, hanem a reformáció hatalmas műve, mely a protestánsok elszakadása óta az Egyházban végbement, gátat lelt benne. Általa nyert nagyjából a katolikus földrész megújítást és új alakot. Ez vallásunk és a kereszténység segédeszközeinek leghathatósabb együttműködése. Bennük rejlik a hit és hitigazságok ereje, melyek lélektani rendezésben vonulnak el előttünk; bennük rejlik az ima és szentségek ereje és Isten kegyelmének hatalmas együttműködése az emberével. Itt nemcsak várható, de be is következik egy örömdetes eredmény. A legújabb idő is mutathat fel ilyen eredményeket. Ha a kultúrharc áradata a klérusban és népben sziklaszilárd talajra talált, amelyet ugyan támadhatott, de össze

— Ne még, én Uram, én jóságos Istenem, ne hívj még el innen alázattal, bizalommal kérlek. Te tudod, hogy nem a pusztá életért, nem annak örömeiért könyörgök. Emlékszel, mikor keserű kétségbeeséssel utóljára megcsókoltam az én otthonom kis kapuját? Emlékszel, mikor felcsukló sírással elszakadtam aranykalászos földemtől, mikor búcsúztam erdőtől-mezőtől, fáimtól, virágaimtól? Emlékszel, mikor tehetetlen fájdalommal ott állottam a «határon» és szülőfalumból a templom érces szava kongatta felém: Isten veled... Isten veled... Akkor temettem el örömet, mosolyt, dall, szépséget, jóságot és akkor temettem el a bánatot, szomorúságot, könnyeket, sóhajokat is; azt hittem, engem már több nem érhet, az én szívem már jobban nem fájhat, én már elsírtam minden könnyemet. Láttál Uram a porban megalázottan elmulást óhajtva, hallottál szivettépő könyörgéssel hívni a halált. És most mégis így imádkozom: ne még, Uram. Mert mióta nem járhatom az erdőt, azóta megtaláltam kék egedet; mióta nincs hajlékom, azóta élek a Te hajlékodon; mióta nincs kenyérem, azóta éltet a Te fehér kenyered és mióta semmim sincs, azóta érzem, hogy milyen boldogság lenne adni az enyémből. Csak még egyszer, csak egyetlen egyszer lenne egy darabka fehér kenyérem, hogy adhassak az enyémből...

Elképzelhetetlen szeretet és jóság sugárzik az Üdvözítő Jézus arcán, szava mint ezüsthárfa zeng, muzsikál:

— Legyen neked a te hited szerint.

A háztető peremén még ott csillog az utolsó fény sugar, idelennt már — az áhitatos, tömjénillatos vasárnapot követő szürke hétfő érzésével — folyik tovább a munka, az élet.

Nagyapa az ablaknál áll babrálgatva, unákája pedig — hogy megtörje a lelkét fogva tartó varázst — hangosan, vidáman ráköszönt: «Jó reggelt, nagyapóka! Mit csinálsz ott?»

Drága fehér feje mélyen hajlik néhány cserépben kikelt csenevész fűszálra és zavart mosollyal, elcsukló hangon felel:

— Nem bánom, édes fiam, ha meg is mosolygód gyermekes hitemet... Nézd: egy cserép földet szereztem otthonról... az enyémből... és néhány búzaszemet.

Az Isten végtelenül hatalmas és főségesen jó, az Ő segítségével és belévetett bizalommal hiszem, hogy kalászt termelek még egyszer... utóljára... és abból egy falatka kenyérem lesz... nem nagy... csak akkora, mint egy kicsiny kis fehér ostya... Künn imára kondul az estharang; kettőjük szeméből a sarjadó fűszálakra pereg lelkük tisztító harmata, gyémántja... egy könyecsepp...

Király Ödönné.

Vértanu őseink

MEXIKÓBÓL — a 95%-ban katolikus Mexikóból — elszomorító hírek érkeznek. Kegyetlen egyházüldözés folyik ott. A templomokat, zárdákat, az összes kath. intézményeket likvidálja szekularizáció (magyarul: közönséges rablás) címen a szabadkőműves-szocialista-kommunista kormány. Mindezek mellett még az elemi mozgási szabadságukban, a lelkiismeretszabadságban is korlátozzák ott a katolikusokat. Puskák is ropognak: a katolikus hívőkre irányítják az öldöklő fegyvereket...

Mexikóból örvendetes híreket is kapunk: *vértanuk* vére festi pirosra a templomok küszöbét és az utcákat. Mexikói testvéreink életüket is feláldozták, de szent hitüket el nem árulják!

A mexikói események odairányítják figyelmünket *vértanu őseinkre*: az ő nyomdokaikban haladnak a modern idők halálbakergetett katolikusai.

Gaune becslése szerint a kereszténység első századában 11 millió ember szenvedett vértanui halált hiteért (ebből 2 millió Róma városára esik). Elmélkedjünk kissé azokról a *módokról*, amelyekkel a vértanui halálba küldték a pogányok a mi hitvalló őseinket. Elmélkedésünk folyamán adjuk fel magunknak ismételtlen a kérdést: hát én kész vagyok-e *mindent* eltérni a hitemért? Vagy talán szégyenlem hitemet? Gúny vagy bosszantás, amely a meggyőződésemmel ér engem, már elkeresít? Jaj, de távol is járok akkor vértanui őseimtől!...

Az emberi gonoszság és Krisztus-gyűlölet az ördög ravaszságával és pokoli leleményességével egyesülten a kínzások és halálnemek következő fajait eszelte ki a hitűkhöz hű keresztények ellen: keresztrefeszítés, fára vagy oszlopra való felkötés kiéheztetéssel, felakasztás nyakon azonnal való halállal, felakasztás hónaljon és a lábak súlyokkal való terhelése: lassú halál. Nőket hajuknál fogva akasztottak fel gyakran. Kerékbetörés. A test tagjait fogókkal tépték szét. Bor- és olajsajtólókban összepréselték a keresztényeket, vagy nagy köveket hengerítettek rájuk. Börtönbe zárták őket, ahol kalodába helyezték a kezüket-lábukat, nyakukat pedig igába hajtották. A vérömlésig korbácsolták őket. Verték és lábbal taposták az ártatlanokat, szétronsolták az állukat, kövekkel kiverték a fog-sorukat, agyonkövezték őket. Fáklyákkal, tüzes vasdarabokkal sütögették őket. Máglyákon vagy kemencékben élevení elégették az áldozatokat, ércbikákban vagy megtüzesített vas-székekben vagy nyárson sütötték meg, forró üstökben és katlanokban főzték meg a hősöket (a katlanok olajjal, mésszel vagy szurokkal voltak megtöltve). A vértanuk halántékát sokszor tüzes szöggel verték át. Megtüzesített katonasisakokat nyomtak a hitvallók fejére. Olajjal átitatott ruhákba öltöztették őket s azután meg-

gyujtották. Mezilláb tüzes parázson járatták a keresztényeket. Szt. Faustus és Zovita szájába forró olajat, másokéba viaszt, ólmot, gyantát öntöttek. Kezükbé, tenyerükre parazsat tettek és erre tömjént szórtak és ha a keresztény a kezéből mindezt leejtette, akkor azt mondták, hogy áldozott az isteneknek... A keresztények kitarítottak... Karddal, bárdal lefejezték vagy lenyilaszták dicső őseinket. Szt. Cassianust, aki tanárember volt, pogány tanítványai síflusaikkal (íróeszköz) ölték meg. Elevenen felmetélték a keresztényeket. A gyomrukat felvágták és ételhulladékokat öntöttek bele, majd sertéseket hocsátottak az ilyenekre és ezek az állatok a moslékkal együtt a vértanuk benső részeit is felfalták. A keresztények nyelvét tépték ki, kezüket, lábukat, fülüket, orrukat levágták. Homlokukat tüzes vassal megbélyegezték. A mélységbe lökték. Megvadított lovak által sziklás, tüskés talajon hurcoltatták őket. Vadállatok elé vetették a vértanukat. Állatbőrökbe varrták a keresztényeket és kutyák martalékául dobták őket, vagy bőségesen bekenték őket olajjal és egerekkel rágatták szét a szenteket. Elevenen eltemették, tengerbe, folyóvízbe, kutakba lökték, megfagyásnak tették ki őket. Télen a jégre vitték az erős hitűeket és ruházatuktól megfosztva hagyták őket. Túlfűtött melegfürdőkbe zárták őket. Kényszermunkákra, útkészítésre, bányamunkákra, csatornatisztításra kényszerítették a szenteket.

Még a vértanuk holttestét sem kimélték! Azért, hogy ne legyen tisztességes temetésben részük, a szent tetemeiket kutyák, ragadozó madarak étkéül dobták. Néha láthatók voltak a kóbor kutyák, amint városzerte szaladgáltak szétdarabolt emberi testrészekkel. Porrá égették a vértanuk holttestét és a hamut a levegőbe szórták, vagy vízbe hintették. A már egyszer eltemetett vértanukat exhumálták és csontjaik közé állati csontokat keverték...

Elborzadunk ennyi szörnyű kín, gyalázat hallatára! Van még több másfajta kínozás és meggyalázás is, de már igazán mellőzzük azok elszámolását.

Mondanunk sem kell, hogy vértanu őseink a hallatlan kínok elviselésére (a kínzások közben gyakran himnuszokat énekeltek a hősök!) az Erősek-kenyeréből merítették az erőt. Ha mi is erősek és tántoríthatatlanok akarunk lenni a hitünkben, akkor nekünk is gyakran, ha lehet, naponta, kell töltekeznünk az Élet kenyérével! Dr. Hidasi József.

IRODALOM.

John Stoddard: Vissza Krisztushoz. Fordította: *Pálffy Erzsébet grófnő.* 319 lap, az «Élet» r.-t. kiadása, Horthy Miklós-út 15. John Stoddardnak egész könyvtára való művei közül a legértékesebbet választotta ki az «Élet» r.-t., hogy azt lefordíttatva magyar nyelven is hozzáférhetővé tegye. Stoddard lelki világának, lelki harcainak története ez a könyv. Elsősorban a szkeptikusok, racionalisták előtt akarja igazolni megtérését és segítségükre akar lenni, hogy a hitellenség sivatagában való vándorlás után ők is elérjék a katolikus egyházban föllelhető lelki béke áldott oázisát. Az Örökimádás olvasói tehát elsősorban ajándékkul juttathatják olyan intelligens férfiak kezébe, akiknek nincs elég hitük, de maguk is jóleső örömmel olvashatják e nagy ember lelki élményeit, hogy vele együtt örülhessenek győzelme fölött és maguk is megerősödjenek hitük szeretetében.

Vermeersch A. S. J.: Elmékedések május minden napjára. Fordította *Benz Csáky Ilona grófnő.* 102 lap. Kiadja a Jézus Szíve Hírnöke Kalcán, Hét szakaszra osztva 31 elmékedést tartalmaz alapos tagoltsággal, mélységes tartalommal, praktikus alkalmazásban és az érzelmeknek is helyes iránytszabó záróimával. A fordításról ugyanazt kell mondanunk, mint a múlt számunkban ismertetett «A Szűzanya napjáról». Ha el is mulott a május, itt az október, a magyar ember lelkében szintúgy a Szűzanya hónapja, épen azért most is aktuálisnak tartjuk és szívesen ajánljuk ezt az elmékedéses könyvet is, amelynek magyarrátételéért minden olvasója hálás lesz a fordítónak.

Zborovszky Ferenc. S. J.: Az őskor embere, kultúrája és vallása. 167 lap. Kiadja a Magyar Kultúra kiadóhivatala, Budapest, VIII., Horánszky-utca 18. Elsősorban tudományos munka, de bennünket is érdekel, mert olyan világba világít bele, amely még meglehetősen homályos és a sokszor tisztán anyagelvi álláspontot vallók kórusos lármájában jól eső harmóniáját nyújtja a tudomány és katolikus tan együttesének. Igen ajánljuk azoknak, akiket az őstörténelem kérdései (geológiai leletek, átmeneti alakok, az emberi nem kora, az ősemlék vallása, művészete stb.) érdekelnek, mert mindezt a kereszténység fényében mutatja be és tárgyalja a szerző.

A budapest—újlaki róm. kath. egyház évkönyvei. I. 1925. Szerkeszti: *dr. Szokolay Antal* plébános. A rendes egyházközségi tudósítóktól eltérően, egy igazi könyvvel lép hívei elé Budapest—Újlak agilis plébánosa s abban a templom fölszentelésének 100. évfordulója alkalmával olyan dolgokat mond el, amik a tradíciók, az ősök lelkületének megismerése és

tisztelete révén rendkívül alkalmasak arra, hogy az olvasó szívében egyháza szeretete, hitének öntudatossága és a praktikus katolikus életvágya fölébredjen. Erre számítt is a szerkesztő-plébános, mert benne van könyvében az egykőzségi szervezet ismertetése, hasznos irányítások a plébániával elintézendő ügyek mikéntjéről, istentiszteletekről stb. Örömmel üdvözljük az évkönyvet és a más plébániák területén élőknek is ajánljuk tapasztalatleszűrés szempontjából. Megrendelhető 30.000 K-ért a plébánián, Budapest, III., Bécsi-ulca 32.

Az Isten hordozója

Száz év előtt volt; tetőpontján állott Párisban a rémuralom. Senki sem tudhatta biztosan, nem fogják-e váratlanul el, hogy aztán huszonnégy óra múlva a guillotine-hez vivő szomorú útra lépjen. A legnagyobb féktelenség és durvaság volt még a legjobb védőpajzs elfogatás és halál ellen. Ki azonban keresztényként élt és gondolkozott, azt már államsértőnek tekintették. A forradalom eme napjaiban alig volt egynél több gyanúokra szükség; elég volt, ha az ember ezen vérszomjas szörnyetegek egyikének, kik magukat hivalkodva a «jóléti»-bizottságnak nevezték, nemtetszését magára vonta s máris eljátszotta életét. A «szabadság és testvériség» ez emberei oly dolgokat büntettek halállal, melyekért az illető még csak nem is lehetett felelős. Ha valakinek szülei nemesi származásúak voltak, vagy nemesi névvel bírt, akkora bűn volt ez a «nemzet» és Franciaország «polgárai» ellen, hogy feltétlenül le kellett őt fejezni. Papnak, vagy éppenséggel szerzetesnek lenni: oly gonosztett vala ez, mely kétszeres halálbüntetést érdemelt. Különben ez nem volt csoda. Hiszen a szabadság és egyenlőség testvérei az Urísten magát is trónfosztottnak nyilvánították; aljas asszonynepeket állítottak a meggyalázott templomok oltáira, mint az ész «istennőit»; eltiltották az egyházi istentiszteleteket, a szentségek kiosztását, az imákat és kegyzsereket s így az Egyház papjait, az örökké szent Isten igazságainak hirdetőit természetesen az ő forradalmi államrendjük ellenségeinek tekintették s megfelelő módon üldözték. Számtalan pap lépett már a vérpadra s adta oda életét, mint szent hivatásának s a Szentháromság egy Isten hitének vértanuja. Örömezt követték volna őket a többiek is a halálba minden vonakodás nélkül; hiszen tudták, hogy a mennyország számukra biztos. De kötelességükké tételt, hogy lehetőleg rejtve maradjanak és pedig a hitük miatt, kiknek az Egyházra még szükségük volt. Ki nyujthatta volna a szentségeket a sok ezer betegnek és haldoklónak, ha minden papot ki-

végeznek? Mindazon jámbor keresztényeknek, kik egy pillanatig sem voltak biztosak, hogy nem hurcolják-e őket a halálba és különösen ezeknek, vajjon ki adta volna meg az Egyház utolsó kegyelmeit, gyóntatta volna őket, erősítette volna a szentségekkel s bátorította volna őket az utolsó órára? Ezért tartózkodott még a katolikus Egyház számos papja elrejtőzve, álöltözetben Párisban, járt ki és be az összes házakban, olvasta zárt ajtók mögött az éj sötétjében, valamely elrejtett szobában a szentmisét és osztogetta a szentségeket. Ahol csak lehetséges volt, a még híven maradt családok csaknem mindennap magukhoz vették az Oltári-szentséget s úgy éltek, hogy a haláltól nem kellett félniök. De a fogházakban, hány százan synylődtek ott, a halált várva és nem volt papjuk! Mert a «testvériség» és «emberi jogok» akkori kormányzatának az volt a legnagyobb gonoszsága, hogy még a halálraitélteteket is megfosztották a jó Istennel való kibékülés lehetőségétől. Gyónás, áldozás nélkül, lehetőleg bűnökkel terhelve, így vetették halálra a forradalom nyomorult áldozatait! Ezért legnagyobb és legfontosabb gondja volt a papoknak, hogy észrevétlenül bejussanak a fogházakba, hogy ott a szentségeket, legalább a bűnbánat szentségét kiszolgáltathassák.

Történt egy este, hogy egy pékhez még eléggé fiatal ember lépett be, munkás módjára öltözve. A pék megkérdezte, hogy mit kíván.

A munkás mosolyogva mondá: — Azt akarom kérdezni, van-e ségedre szüksége.

— Sajnálom, már el vagyok látva — hangzott a válasz — a három legényemnek amúgy is kevesebb munkája van, mint szeretném.

— Velem azonban mégis kivételt kell tennie — szólta a munkakereső s oly különösen mosolygott, hogy a mester jobban szemügyre vette. S most hirtelen felállt, lekapta a sapkát fejről és súgva mondá: — De főtisztelendő úr!... ha valaki meglátja! Jöjjön fel a lakásomra!

És mindketten felmentek. A pékné nemkevésbé volt meglepetve, mint férje. A gyermekeket óvatosságból távollattartották. A péklegények hű, megbízható keresztények voltak; első kérdésük a lelkészhez, kit már régen ismertek, ez volt: mivel lehetnek szolgálatára. Ez így felelt: — Azzal, hogy engem legényei közé vesz, vagy, ha akarja, én leszek az ön kitűnő kenyerének a kihordója, Miklós apa.

Csodálkozó felkiáltás volt a válasz. A pap azonban folytatta: — Engedje elbeszélmem! Társamat, ki eddig odaát a szomszéd utcában a foglyokat látogatta, ama rejtekhelyén, hol az éjjeleket töltötte felfedezték, elfogták és ma reggel leguillotine-ozták. Boldognak tartom őt, mint vértanút: jámbor életének eme tisztességét teljesen kiérdemelte. A fogházat azonban ismét látogatni kell. Én vállaltam ezt s előttem az a-terv látszik legjobbnak, melyet önökkel közölni akarok.

Mielőtt a pap folytathatta volna, hirtelen elsápadt és elájult; a jó emberek nagy ijedelmére visszaesett a karosszékre, melyen ült. De rögtön magához tért ismét és ezt suttogta, miközben mosolyogni próbált: — Majd elmulik, csak egy korty bort adjanak! — Hogy gyöngeség, éhség és szüntelen munka törte őt össze, ezt nem kellett megmondania.

E percben kinyílt az ajtó és egy nyolcévesnek látszó kisfiú lépett be, igen szép gyermek, ki azonban állva maradt az ajtóban az idegen láttára.

A pék halkan mondta a papnak: — Ez Eugén, N. gróf fia, kinek nincsenek többé szülei és azért idehozták.

A háziasszony odaszólitá a fiút és magához ölelte; de hirtelen így kiáltott: — De Eugén, mi történt itt veled? — És egy széles, vörös foltra mutatott a fiú arcán. A gyermeknek könny szökött a szemébe; könyörgő hangon mondá: — Kérlek, mama, ne kérdezd!

Most azonban a másik két idősebb testvér is a szobába lépett és a leány megbotránkozva mesélte: — Gondold csak, kedves papa, az Eugénnek egy rossz kölyök az arcába csapott.

— És hogyan történt ez? — kérdezte az apa. — Eugén biztosan előbb megütötte?

— Dehogy — szólt közbe pártolóan az anya — Eugén ezt nem teszi; nem úgy van, Eugén?

— Én igazán nem ütöttem meg azt a fiút és semmi rosszat sem mondtam neki — felelte ez halkan és bátorlalanul.

— Igen, ez igaz, mama — mondta tovább Eugén bátyja — és képzeld csak, milyen butaságot csinált Eugén ezután. Mikor ez a rossz kölyök ilyen csúnyán bánt el vele, akkor Eugén kérte őt, hogy ő, a rossz kölyök, bocsásson meg neki!

Eugén fülig elvörösödött, azután így szólt a mamához: — Tudom már, kedves mama, azt kellett volna mondanom, hogy én megbocsátok neki, de úgy meg voltam zavarodva és azért fordítva mondtam. De ezt nem kellett volna megmondanod — mondta bátyjának szemrehányólag — én csak jót akartam csinálni, ahogy a jó mamám tanította otthon; mindenkinek, aki nekünk rosszat tesz, meg kell bocsátanunk.

Nagy figyelemmel hallgatta a lelkész mindezeket, megindultan nyugodtak szemei a kis Eugénon, ki ily hőslélekűen bírta le önmagát s még a szégyen és rossz bánásmód pillanatában is hű maradt a parancshoz, melyet édesanyja lelkébe vésett. Aztán pedig arcára mintegy örömtelt ragyogás szállott.

A gyermekek most újra kimentek és a pap tovább folytatta: — Nos, hallgassa meg, Miklós apa, miként gondolom a dolgot. Én péklegénynek öltözöm, reggelenként egy friss kenyérral telt kosarat veszek át önnél, bekéredzkelem a fogházba, hogy ezt ott eladhassam s a többi

már önmagától adódik. Hogy azonban ti ne kerülhettek veszélybe, mindennap megfizetem a kenyereket és ezen üzleten kívül egyetlen szóval sem zaklatlak titeket tovább — ha ez nektek kettőtöknek megfelel.

Miklós apa a feleségére nézett, ki minden késedelem nélkül felelte: — Gazság volna, ha nem használnók föl ezt az alkalmat, melyet a jó Isten küld nekünk, hogy a szegény elítéltek még ily pótolhatatlan kegyelemben részesülhessenek.

(Vége következik.)

Amerikai testvéreink mindig szeretettel gondolnak ó-hazájukra. Ennek a szeretetnek tanujelét adta az «Örökimádás egyik buzgó olvasója, Dancsák Mária oltáregyesületi tag Orangeból, aki 10 dollárt küldött kiadóhivatalunkba. Ezen összegből 2 dollár előfizetés az «Örökimádás» és «Jézusom Örömom»-re, 2 dollár a budapesti Központ által Lisieuxbe küldendő Kis Teréz zászlóra, 6 dollár pedig az Örökimádás-templom harangjainak beszerzésére fordítandó. Isten fizesse meg e nagylelkű adományt és indítsa e nemes példa követésére tehető amerikai testvéreink jó szívét.

Halottaink. Az Oltáregyesület tagjainak imádságába ajánljuk a következő elhunytakat: Pavlik Anna, Budapest; Berente Eleonóra, Deli Angyél, Balla Klára, Mihályi Mihály, Bárdos Zakariás, Podmaniczki Judith, Ádám Borbála, Balla Mária, Bãnszki Erzsébet, Nagy P. Márta, Lóczy Mária, Lóczy Rozália, Vágó Erzsébet, Farkas Erzsébet, Ádám Róza, Holló Anna, Birkás Anna, Sótí Eleonóra, Nagy Erzsébet, Jászapáti; Kasner Ilonka, Zinko Mari, Éliás Rozália, Vámosmikola; Brnhardt Mária, Budapest; Stefancz Antónia, Lakatos Mária, Zalaháshágy; Stomp Margit, Rakamaz; Mahr Antalné Rozália, Pressinszky József, Budapest; Kovács Rozália, Lendvavásárhely; Ferencsek István, Gasparics Orsolya, Vugrinecz Zsuzsanna, Kebeleszentmárton; Göncz Erzsébet, Horváth Borbála, Zsitkó; Tóth Katalin, Göntérháza; Sándor Józsefné Júlia, Inke; Mocsony Kati, Rimóc; Dénes Teréz, Uj Verona, Karanesség; özv. Kronberger Jánosné Jozefin, Budapest; Bárdy Kálmánné, Budapest; Soproni Géza, Hlavaty Jánosné, Budapest; Kovács Ida, Zalapölöske; Pintér Józsefné Johanna, Szarvasgede; Sándor Józsefné, Inke; Gaál Irén, Budapest; Zsoldos Veronka, Bödeháza; Gaál Anna, Szentistvánlak; Spotkóczka Erzsébet, Lád; Ott Ignácné Etelka, Papp Rozália, Budapest; Mikotinovics Ida, Karánsebes; Hamarák Ferencné, Kispeszt; Molnár Mária, Tarnaméra; Kabda Andrásné, özv. Oláh Józsefné és Jusztin Balázsné, Rimóc; Wachtl Etelka, Drahorák Leontin, Bohdanszky Hermina, Rainer Anna, Droppa Gizella, Böczen Gyuláné, Budapest. (Ez a kimutatás az 1926 január 1-ig elhunytakat tünteti föl. E nevek közlése mindezeideig helyszűke miatt késett.)

Felelős szerkesztő: dr. Mátrai Gyula. — Felelős kiadó: dr. Mészáros János.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest. Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.